

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

tum ipsum schisma, sed augmentatum, ex duobus, tribus jam pro Papa se gerentibus.

65. Dicit D. Antoninus, per Pisanum Concilium schisma non extinctum, sed adauctum fuisse, eò quòd, ubi ante illud duo duntaxat de Papatu contendebant, post electum in eorum locum Alexandrum V. tres de Papatu contententes apparuerint: ita ut de Occidentem tunc dici potuerit, quod Magnus Hieronymus epistolâ ad Damasum olim de schismate Orientali scriptum reliquit: *Vetustis Occidentem populorum furore collisum, indiscissam Domini tunicam minutatim per frustra discerpisse.* Dicit potuit, post Pisanum Concilium minis inter multos constituisse, apud quem incorrupta Petri seruarietur successio: licet namque Benedictus, Gregorius, & Ioannes cathedram Petri suam esse dicerent, & unaquæque Obediencia se Petri Successorem sequi assereret, ob dubium tamen Facti & Iuris super Papatu, plures Catholici de tribus contententibus accipites fuerunt. Unde ipsum Constanriense Concilium nunquam induci potuit, ut unum ex illis tanquam indubitatum Pontificem toti Ecclesiæ proponeret, sicut ex Actis & Gestis ipsius statim citandis constat.

DISQUISITIO VII.

Quantum pro Concilij supra Papam superioritate probanda, valeat, decretum Concilij Constantiensis Sessione V. editum?

§. I.

1. AD præsentis ac præcedentis disquisitionis statum melius intelligendum, haud parum conducit, nôsse historicam rei seriem, quæ decretis tum IV. tum V. Sessionis in Concilio Constantiensi ansa & occasio fuit, ex authenticis manuscriptis codicibus descripta à Schellstrate in *suo de eisdem decretis tractatû compendio Chronologico.* Nempe Clemens V. in Romanum Pontificem electus, Sedem Apostolicam anno 1305. translulerat Avenionem: sed Gregorius XI. anno 1378. rediit ad Urbem, ubi cum fatis functus esset, Cardinales ad instantiam plebis, Papam Italum petentis elegerunt Archiepiscopum Barenslem, qui se Urbanum VI. nominavit, Cardinales verò Galli, cum tribus Italis, prætexendo, ac sille fuisset per metum electus, Fundis congregati elegerunt Robertum ex Comitibus Gebenensibus, qui Clementis VII. nomen assumpsit, Cathedramque tursus Avenionem transferre conatus est. Ex pluribus M. SS. Codd. Bibliotheca Vaticana, & Actis Pisani Concilij editis tom. 6. *Spicilegiorum* Lucae d' Acherij, & tomo XI. *Conciliarum* Philippi Labbei.

2. Ex horum duorum electione ortum habuit magnum & horrendum schisma, cui nullum simile fuit neque temporis diuturnitate, neque causæ & rei dubietate, neque Reg-

norum & Provinciarum divisione. Clementi enim VII. adhererunt omnes Gallia ab Alpibus inclusivè, usque ad Belgium, & Oceanum Britannicum, Scotia, Hispania cum Insulis eidem subditis, Cyprus, Rhodus, & Iannua. Urbano autem paruerunt reliqua Regna & Provinciae, Italia nimirum cum suis Insulis, Germania, Belgium, Bohemia, Hungaria, Polonia, & Anglia. *Ex appendice ad Constantiense Concilium tomo XI. Philippi Labbei, & plusquam sex manuscriptis Bibliotheca Vaticane codicibus.*

3. Mortuo Romæ Urbano VI. à Cardinalibus istius Obedienciae quarto Nonas Novembris electus est in ejus locum Bonifacius IX. cui anno 1404. successit Innocentius VII. qui, unâ cū Cardinalibus in Conclavi existentibus, se se juramento adstrinxerat ad cedendum Papatu, quoties alterius Obedienciae Pontifex idem faceret. Quòd juramentum præstitit quoque Innocentij Successor Gregorius XII. Anno 1406. mense Decembris in Pontificem electus, sicut & præstitit Avenione Petrus de Luna Benedictus XIII. in Clementis VII. Successorem anno 1394. substitutus. Ex Actis Pisani Concilij, Leonardo Aretino, & Theodorico Niemi Scriptoribus contemporaneis.

4. Gregorio XII. & Benedicto XIII. promissionem cedendi Pontificatui non adimplentibus, Cardinales utriusque Obedienciae ab ijs recesserunt, & duos illos de Papatu contententes ad Concilium pro extirpatione schismatis, & unione Ecclesiæ anno sequenti habendum evocarunt. Ex Actis Pisani Concilij tom. 6. *Spicilegij* Lucae d' Acherij, & tomo XI. *Conciliarum* Labbei editis, ubi ipsæ Cardinalium epistolæ hæc de re Liburni hoc anno editæ exhibentur.

5. Benedictus XIII. post subtractam sibi per Gallia Regem obedientiam fugit in Arragoniam ad Perpignianum, & se se Concilij iudicio subiectum non esse, respondit. Gregorius verò XII. Senas retrocessit, ad se Concilij convocationem spectare constanter asseruit, ipsosque Cardinales ad aliud Concilium in Provincia Aquilejensi evocavit. D. Antoninus *par. 3. Chron. tit. 22. §. 3.* & hujus *Tract. Dissert. 2. cap. 2.*

6. Celebratur ab utriusque Obedienciae Cardinalibus Pisanum Concilium, in quo tantum abest, decisam fuisse quaestionem de superioritate Concilij, ut ne quidem decisa fuerit quaestio de autoritate Concilij supra Papam tempore schismatis. Licet enim Universitatum Parisiensis, & Bononiensis sententia esset, quòd, *stante dubio Papatus inextinguibilis propter dubium Facti & Iuris, provisio spectet ad Concilium, & Ecclesiam universalem;* Patres tamen Pisani non ausi fuerunt hoc titulo duos de Papatu contententes deponere, sed voluerunt primùm probari, Gregorium & Benedictum ad invicem colludere, & non quidem docendo, sed operando contra articulum Symboli de una Ecclesia Catholica, schisma fovere, eosque proinde tanquam schismatis nutritores, & veros hæreticos censeri debere. Ex Actis Pisani Concilij à Notarijs conscriptis hætenus non

non editis; uti ex Actis tom. 6. Spicilegiorum Lucæ p' Acherij, ac tomo XI. Conciliorum à Philippo Labbeo editis, ex quibus ultimis id ipsum traditur ab Auctore magni schismatis Occidentis ad hunc annum. Vide *Dissertationem nostram 2. cap. 1. art. 1.*

7. Die 5. Junij Sessione 15. Patres Pisani vifis, & diligenter inspectis omnibus & singulis productis, probatis & agitat in præfenti causa, habitâque prius inter se ipsos, & demum cum copiosa multitudine Magistrorum in S. Theologia, atque utriusque juris Doctorum pluries diligenti collatione, tandem deliberatione maturâ in prædictos tanquam de Papatu colludentes, schismaticos, & veros hæreticos sententiam depositionis pronuntiant, & die 26. Junij Cardinales in eorum locum eligunt Petrum de Candia, Ordinis Minorum, qui se Alexandrum V. nominavit. Ex Actis Pisani Concilij editis & ineditis.

8. Depositis in Concilio duobus contendentibus, & in eorum locum suffecto Alexandro V. schisma non extinctum, sed adauctum fuit, nihilque aliud Patres Pisani assecuti sunt, quam ut duobus de Papatu contendentibus tertium adjecerint. Non obstante enim dictâ depositione, Benedicto adhæserunt Regna Scotiæ, Navarræ, Castellæ & Arragonum cum Sardinia, Majorica, & Canarijs Insulis, aliisque terris tam Regi Arragonum, quam Comitibus Fuxi, & Armeniaci subiectis: Gregorio verò XII. dudum post Pisani Concilium paruerunt Regnum Sicilia, & Regnum Neapolitanum, & usque ad Sessionem XIV. Constantiensis Concilij in ipsius obedientia fuerunt Carolus de Malatestis cum Romanodiola, Duces Bavarix, cum pluribus Episcopis Germaniæ, ultra plures timoratos, qui Gregorium usque ad cessionem Papatus pro vero Pontifice habuerunt; ut testis est D. Antoninus Archiepiscopus Florentinus *par. 3. Chron. tit. 22.* ubi affirmat, Gregorium XII. non colluisse, nec schismaticum, aut hæreticum fuisse. Vide *Dissertationem 2. cap. 1. art. 1. infra.*

9. Mortuo Alexandro V. ab ejus Obedientia Cardinalibus in Pontificem eligitur Balthasar Cossa Legatus Bononiensis, qui Ioannis XXIII. nomen assumpsit, & cum Imperatore Sigismundo Laudam anno 1413 convenit, ubi pro extirpatione schismatis, & unione Ecclesiæ Concilium Constantiense ad annum sequentem convocavit. Ex Bulla convocationis Sessione 1. Constantiensis Concilij.

10. Ioannes die 28. Octobris publicè Constantiam intravit, & 16. Mensis Novembris primam Sessionem habuit, in qua nihil omninò actum est de materia unionis, sicut nec post illam Sessionem usque ad finem Ianuarij anni sequentis, quia apud aliquos erat morbus: *Noli me tangere*, ut testantur Gesta Constantiensis Concilij in quatuor manuscriptis codicibus, quibus consonant ea, quæ edita sunt à Philippo Labbeo in *Appendice.*

11. Die 19. Novembris ante valvas Conventus Augustinianorum, qui pro habitatione Legatorum Gregorij XII. parabatur, affiguntur insignia, vulgò Arma, ejusdem Pontificis, quæ sequenti nocte de mandato forsan Io-

annis XXIII. amota fuerunt, ob quod gravis quæstio exorta est inter Patres Concilij, quorum aliqui arma prædicta à Legatis apponi non potuisse, alij rectè apposita fuisse, existimârunt: omnes autem in eo convenerunt, quod Gregorius ipse, si personaliter Constantiam advenisset, Arma Pontificia, non obstante Ioannis XXIII. præfentiâ, potuisset affigere. Ex Regeſto Constantiensis Concilij in tribus manuscriptis codicibus. Vide *Dissertationem III. cap. 2.*

Legati Gregorij petunt salvam conductum à Rege Romanorum, & Ioannes Dominici cum capello rubeo, tanquam Cardinalis, publicè Constantiam ingredi cupit. Variæ hanc in rem inter Patres exortæ sunt disceptationes, & quamvis Ioannes XXIII. indubitatus Pontifex haberi volens, Gregorium inlat Pseudopontificis ob hæresim Pisis damnati, e jusque Legatos minimè audiendos putaverit, Concilium tamen Ioannis mentem in hoc minimè securus fuit, & quæstionem de jure Pontificatus intactam relinquens, Joanni Dominico in habitu Cardinalitio Constantiam die 21. Ianuarij ingredi permisit. Ex Regeſto *suprà*, & Actis Constantiensis Concilij in Bibliotheca S. Victoris Lutetiæ Parisiorum asseſvatis. Vide *Dissertationem III. cap. 2.*

Cum Ludovicus Bavarix Dux pro Obedientia Gregorij XII. obrulisset Patribus Concilij, quod seſe uniret, & Gregorius ipse personaliter ad Concilium accederet, si Ioannes XXIII. à præfentiâ ipsius amoveretur, nonnulli Patres exinde aniam arripuerunt agendi de materia unionis. Circa initium itaque Mensis Februarij cum Cardinalis S. Marci schedulam publicâſset, quæ de varijs vijs, quibus ad unionem perveniri potest, mentem suam exponebat, & de via coactionis nonnulla conscripſisset, quæ Ioannis XXIII. autoritatem lædere videbantur, pro autoritate ejusdem Pontificis tres schedulæ editæ sunt, in quibus pro hæretico habendus esse dicebatur, qui indubitatum Pontificem, de nullo hæresis crimine diffamatum, ad Pontificatum cedendum cogi posse, tuetur. Quibus schedulis per nonnullos privatim Constantiæ editis, aliam schedulam vulgavit Petrus de Alliaco Cardinalis Cameracensis, in qua per modum conclusionum de aliorum opinionibus mentem suam exposuit. *Ac primâ* quidem conclusione supponit, agi de Pontificatu, quem licet Obedientia Ioannis XXIII. eidem canonicè competere existimabat, aliæ tamen duæ Obedientiæ probabiliter contrarium tenebant; quodque in ea opinionum diversitate non essent minores difficultates *Juris & Fæi*, quam erant ante Pisani Concilium. Statuit autem conclusione VI. quod attentè perplexitate casûs præfentis, contendentes pro pace Ecclesiæ accelerandâ, possint compelli, & nolentes cedere, deponi; eamque Cardinalis Cameracensis opinionem Concilium postea secutum fuisse, ex *infra* dicendis constabit. Ex Gestis Constantiensis Concilij in quatuor manuscriptis codicibus, & *Appendice* ejusdem Synodi apud Labbeum *10. XI. Conciliorum.*

Con-

Concilium, prætermissis tunc supradictis
 14. rum examine, solam viam cessionis tentan-
 dam esse credidit, & pro ea apud Ioannem
 XXIII. instare cœpit, qui die 2. mensis Martij
 in Sessione publica obtulit, se Papatui cessa-
 rum pro unione Ecclesiæ, casu, quo alij duo de
 Papatu contententes per se, vel per Procurato-
 res suos cederent. Ex Gestis manuscriptis,
 Regesto, & Actis editis.

15. Die II. Martij cœpit Rex Romanorum
 com Nationibus Gallia, Germaniæ, & Angliæ
 instare apud Ioannem XXIII. quod vellet
 constituere Procuratores ad cedendum Papa-
 tui, ubi, & quando Concilio videretur ex-
 pedire. Quod, cum Ioannes animadver-
 teret, excogitatum ad ipsum ante duos alios
 Pontifices contententes Pontificatu privan-
 dum, nihil intentatum reliquit, ut hoc telum à
 se averteret, obtulitque die 15. ejusdem Mens-
 is, se Papatui cessionem pro Unione Ecclesiæ, &
 casu, quo per ipsum staret, quod minus Unio
 fieret, tunc ab omnibus haberi vellet pro non
 Papa, & perinde, ac Papatui expressè renun-
 tiasset. Verùm persistentibus Germaniæ &
 Angliæ Nationibus in petendo Procuratorio,
 & die 19. Martij accedente ad eam con-
 clusionem majori parte Nationis Gallicanæ,
 Papa hoc sentiens, post mediam noctem inter
 diem Mercurij & Iovis 21. Martij fugam arripuit,
 Duce Frederico illum conduci faciente,
 & Schaffusam quatuor miliaribus Germanicis
 à Civitate Constantiensi distantem pervenit.
 Ex Gestis Concilij hucusque non editis, qui-
 bus consonant cætera Acta, & monumenta istius
 temporis.

16. Magna animorum turbatio oritur Con-
 stantiæ ex discessu Papæ, & ex eius mandato,
 quod statim post suam fugam misit Constantiam
 affigi valvis Ecclesiæ, quo omnes Romanæ
 Curia Officiales, suosque familiares Schaffusa-
 sam evocabat. Unde Collegium Cardinalium
 die 22. Martij nominavit tres Cardina-
 les Legatos ad Papam, ne Concilium dissol-
 veret, sed Procuratores ad renunciandum
 Papatui constitueret. Legatis autem die se-
 quenti ad iter se parantibus, monentur
 omnes Cardinales pro parte Regis Romano-
 rum, & Nationum, ut vellent interesse Mis-
 sæ S. Spiritus pro unione Ecclesiæ, & extir-
 patione schismatis. Postquam Missam habuit
 sermonem Ioannes Gersonius Universitatis
 Parisiensis Cancellarius in derogationem ju-
 risdictionis Apostolicæ, ut fidem facit Rege-
 stum Actorum Constantiensium in tribus ma-
 nuscriptis codicibus, & fassus ostenditur *Dif-
 fert. II. cap. 1. art. 2. hujus Tractatus.*

17. Occasione hujus sermonis à Ioanne Ger-
 sonio die 23. Martij coram Patribus habiti
 orta est quæstio tam Schaffusæ, quam Con-
 stantiæ de potestate Ecclesiastica. Cum enim
 tres Cardinales Legati eodem die 23. Constania
 discessissent, & unà cum illis Archiepiscopus
 Rhemenfis, Ludovicus Bavaricæ Dux, & Ni-
 colaus de Calvilla Regis Gallia Oratores ad Io-
 annem pervenissent, ac de sero cum eodem lo-
 cuti fuissent, Papa amaro animo conquestus
 est cum Oratoribus prædictis, quod Ioannes

Gerfonius unus ex ipsorum Collegis quædam
 contra Sedis Apostolicæ autoritatem effutire
 ausus fuisset, aliosque Patres ad falsa & erronea
 contra Romanum Pontificem concludenda
 incitasset. Hæc autem querela apud Orato-
 res Christianissimi Regis interposita effecit,
 quod eade re cum Cardinalibus egrint, &
 sese cum ijs conjunxerint, ac Decretis contra
 Apostolicæ Sedis autoritatem edendis obsti-
 terint. Ioannes verò eodem die 23. Martij da-
 tis ad Uladislauum Polonia Regem, aliosque
 Principes litteris, conquestus est inter alia,
 quod suffragia Patrum neque libera essent, ne-
 que singulorum vota in Sessionibus audirentur,
 sed quatuor suffragia Nationum per earum
 Præsides lata, totam autoritatem Concilij re-
 præsentarent. Ex Regesto, & Manuscriptis
 Constantiensis Concilij Romæ asservatis; uti
 ex Actis Parisijs in Bibliotheca S. Victoris cu-
 stoditis: item ex Turrecremata *lib. 2. de Ec-
 clesiæ*, cuius testimonium vide *Difert. 2. cap. 2.*

18. Archiepiscopus Rhemenfis Constantiam
 redux, frustra offert Regi Romanorum, &
 Nationibus Procuratorium nomine Ioannis
 XXIII. Exacerbatis enim ob ipsius fugam Pa-
 trum animis, cuncta, quæ pro illo offereban-
 tur, figmentorum instar habita sunt. Et feriâ
 tertiâ post Palmas, quæ fuit 26. Martij, cele-
 brata est ante meridiem Tertia Sessio, cui non
 interfuerunt nisi duo Cardinales, Cameracensis
 nimirum & Florentinus, reliquis omnibus aut
 Schaffusæ constitutis, aut indecorum reputan-
 tibus eidem assistere, ut fidem faciunt Acta
 Victorina Parisijs asservata. Statutum fuit in il-
 la Sessione, Concilium Constantiense per re-
 cessum Ioannis XXIII. dissolutum non fuisse,
 sed nec dissolvi debere ante extirpationem
 schismatis, nec ad alium locum sine consensu
 Concilij transferri posse; nemini demum sine
 justa causa ante finem Concilij discedere lice-
 re. Quæ omnia Petrus de Alliaco Cardinalis
 Cameracensis, & Franciscus Zabarella Cardi-
 nalis Florentinus non aliâ ratione publicari
 permiserunt, nisi sub conditione, quod Ioan-
 nes XXIII. ea ratificaret. Omissam hæc de re
 à Basileensibus in compilatione Actorum Con-
 stantiensium protestationem habes in Regesto
 ejusdem Constantiensis Concilij, & in manu-
 scripto codice Capranicensi, ex quo eam edi-
 dit Philippus Labbeus in Appendice ejusdem
 Synodi *Tomo XI. Conciliorum.*

19. Post III. Sessionem eodem die 26. Martij
 Constantiam reversi sunt tres Cardinales Le-
 gati cum duobus alijs, qui de sero coram Rege
 Romanorum, & quibusdam Patribus agere
 cœperunt de autoritate Ioannis XXIII. qui sibi
 tanquam verò & indubitato Pontifici autori-
 tatem dissolvendi Concilium competere exi-
 stimabat, eaque occasione locuti sunt contra
 ipsum Concilium, scilicet, quod dissolutum ef-
 set propter absentiam, & discessum Papæ.
 Cum verò nonnulli Patres sese acriter oppone-
 rent, suscitato contra Cardinales clamore, Car-
 dinales, insalutato hospite, abierunt. Theo-
 doricus Niemi in *vita Ioannis XXIII. Francofurti
 anno 1620. edita.*

Die Mercurij post Palmas, Cardinales & 20.

Ambassiatore Regis Francorum volentes lenire, quæ præcedenti die pronuntiaverant, retulerunt Nationibus, & Regi in congregatione publicâ, quod Ioannem induxerant ad dandum Procuratorium, & continuandum Concilium, & non fugiendum ad loca remotiora, dummodo ipsi præstaretur securitas. Quæ parum accepta fuere Nationibus, & Regi; omnia enim tanquam ludicra & fidè pro parte Ioannis oblata credebantur. Unde multe altercationes tam ipsâ die 27. quàm 28. sequenti fuerunt inter Dominos Cardinales & Nationes, fuitque ibidem exclamatum: *His non obstantibus, fiat Sessio, fiat Sessio.* Gesta Concilij in 4. manuscriptis codicibus, & Regestum eiusdem Synodi in tribus Manuscriptis.

21. Die Veneris sancto Ioannes à Schaffusa de novo aufugit: unde turbatis contra ipsum cunctorum animis, plures ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicanâ deliberarunt, in crastinum celebrare Sessionem IV. & in ea statuere primò, quod Concilium Constantiense potestatem habeat immediatè à Deo, cui etiam Papa obedire teneatur in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris. secundò, quod cogi possit, si obedire contumaciter contempserit. Tertio alia complura. Quæ omnia, contradicentibus pluribus Patribus, apud Nationes conclusa sunt. Cùm autem non solùm Nationi Italianæ displicerent, sed & sacro Cardinalium Collegio ad deliberandum oblata non fuissent, noluerunt dicti Cardinales, & Ambassiatore Regis Galliarum ad Sessionem venire, nisi inter alia Capitula secundum ommitteretur, & in 1. Decreto non fieret mentio reformationis Ecclesiæ in Capite & in membris. Ex manuscriptis Gestis, & Regesto Constantiensis Concilij, Eugenio IV. in sua Apologia contra Basileenses, Turrecremata lib. 2. De Ecclesiâ cap. 99. & Roderico Calaguritano in Dialogo de autoritate Romani Pontificis; quorum testimonia vide Dissert. 2. cap. 2. huius Tract.

22. Sabbato in Vigilia Palchæ, cùm Patres jam parati essent cum Mitris & Pluvialibus ad celebrandam Sessionem IV. mediante Rege Romanorum, adhibuit quoddam moderamen in expediendis in illa Sessione, quod nimirum inter cætera Decreta ommitteretur secundum de potestate coactivâ Concilij, & in 1. Decreto nulla fieret mentio de reformatione Ecclesiæ, sicut re ipsâ observatum fuisse, testantur contra Maymbourg omnes codices manuscripti Romæ reperi, quorum Catalogum hoc tractatu reperies præter alios omnes in Bibliotheca Cæsarea Viennæ, & alios in Bibliotheca Salemitana propè Constantiam, ac in reliqua Germania, & ipsamet Gallia Lutetiæ Patrisiorum asservatos, quibus consonant Authores contemporanei, quos videre licet Dissert. 1. cap. 2. & 3. infra.

23. Cùm Cardinalis Florentinus, ad quem tanquam ultimum Cardinalem spectabat pronuntiare Decreta in Sessionibus publicis, venisset ad verba de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris, quæ Nationes in schedula deletere omiserant, substitit, eaq; falsa esse, & præter communem deliberationem addita asseruit. Unde

non solùm tunc omissa fuit clausula de reformatione, sed eadem Sessione IV. Cardinales monuerunt Nationes, quod suspenderet ad tempus materias illas, quæ habent magnas difficultates, & maturam exigunt deliberationem. Abbas Panormitanus in sententia finali, & Regestum Constantiensis Concilij in tribus manuscriptis codicibus.

24. Post IV. Sessionem Patres Constantienses non instituunt de articulis, & Decretis controversis examen publicum, neque statuunt, coram Concilio ipso habendum, sed quasi de re parvi momenti ageretur, nominarunt aliquos, qui cum Cardinali Florentino desupee agerent: ubi tamen inter eos aequaliter disputatum est, Depotati quatuor Nationum die 2. Aprilis inter alia multa statuerunt, quod proximâ Sessione omnes articuli & clausulæ concordatæ per Nationes in ultimâ Sessione prætermittæ expediantur. Regestum Concilij in tribus manuscriptis codicibus.

25. Cùm Cardinales nullatenus Nationibus consentirent quoad articulos & clausulas Sessione IV. prætermittas, eaq; se invitis, Sessione V. publicandas esse perciperent, statuerunt primùm, non venire ad Sessionem, sicut & quatuor Cardinales ad eam venire noluerunt: ubi autem alij animadverterunt, omnes sine publico scandalo, & periculo dissolutionis Concilij, abesse non posse, statuerunt, ad Sessionem venire, præmissâ tamen protestatione secretâ in Camera Paramentorum Palatii Constantiensis, quod propter scandalum evidendum ad Sessionem ibant, non animo consentiendi his, quæ audiverant, in ea statui debere. Eandem protestationem fecerunt quoque Legati Regis Galliarum, qui sese quam strâillimè cum Cardinalibus conjunxerant: adeò, ut non solùm contra mentem Joannis XXIII. sed & contra sententiam totius sacri Cardinalium Collegij, & ipsorum Galliarum Legatorum publicata sint Decreta de potestate Ecclesiastica, quæ D. Maymbourg de superioritate Concilij intellecta, non solùm indubitatè autoritatis, sed instar dogmatum fidei habenda esse credebatur. Ex Regesto Constantiensis Concilij in tribus manuscriptis codicibus.

26. Præmissâ protestatione, ad Sessionem V. venerunt Cardinales, & inter eos Cardinalis Florentinus Canonistarum sui temporis facilè princeps, ad quem tunc spectabat Decretorum publicatio, qui rogatus, ut Decreta legeret minus illud exequi recusavit: electus itaque Pohnanienis legit Decreta per modum Constitutionum Synodaliū, quia Cardinalis Florentinus ea legere noluit. Postquàm autem Decreta per modum Constitutionum recitasset, idem electus Pohnanienis legit aliâ in materia fidei contra hæreses Wicleffii, Hus, & Hieronymi de Praga. Ita Gesta Constantiensis Concilij in quatuor manuscriptis codicibus, Acta Protonotariorum in tribus manuscriptis, & alia in editis. Vide Dissert. 1. cap. 2. & Dissert. III. cap. 3.

27. Lectis Decretis tanquam prius (ante Sessionem IV.) apud Nationes deliberatis & conclusis, dicere quidem potuerunt quatuor Pohnides, quod illorum publicatio placeret majori parti Natio-

Nationum, non tamen Collegio Cardinalium. Cùm enim Cardinales post fugam Ioannis XXIII. frustra petissent pro facto Collegio suffragium à Nationum suffragijs distinctum, separarunt se à Nationibus, earumque Congregationibus interesse noluerunt. Unde factum est, quòd Nationes sine Cardinalibus deliberarint, & concluderint; sicque à III. Sessione usque ad VII. inclusivè, penè in omnibus Decretis Concilij factum est Cardinalibus, quòd tam arcto, & brevi tempore ostensa sint Decreta jam conclusa in Nationibus, ut non fuerit in eorum potestate, sufficienter deliberare, & in magnum contemptum habituri fuerint. Acta manuscripta Constantiensis Concilij in Bibliotheca Regis Christianissimi Parisijs asservata. Item Gesta ejusdem Concilij in quatuor manuscriptis codicibus Romæ reposita.

Quibus ita se habentibus, cùm præsens disquisitio se teneat in examinandis Decretis V. Constantiensis Sessionis, duo hæc expendemus. 1. An ista Decreta, consentientibus omnibus, quorum intererat, publicata sint? Cui quæstioni subiungetur conclusio, in qua videbimus, qualiter Conciliares congregationes hanc dici possint celebrari à Spiritu sancto, quando receditur à formâ Concilij per Christum præscriptâ, sicque aded locus aperitur tumultuosis concertationibus. 2. An Patres Constantienses in Sessione V. sufficienter representarint Ecclesiam, ut eorum Decretis esset ab omnibus parendum? Cui quæstioni subnectetur conclusio, in qua iterum fiet discussio quædam illius characteris, sub quo Concilia dici queant representare universam Ecclesiam.

S. II.

Referuntur argumenta Maym-
bourgi cum eorundem respon-
sionibus circa Decreta V. Ses-
sionis.

28. Emanuel à Schelstrate in sua Dissert. Antwerpensi cap. 1. art. 2. ostendit ex Regesto Constantiensis Concilij, tam tumultuosè apud Nationes Decreta prætractæ V. Sessionis fuisse conclusa die 27. Martij, ut non solum magna animorum concertatio inter Patres orta fuerit, sed & Cardinales cum Regis Galliarum Oratoribus noluerint venire ad Sessionem IV. die 30. Martij celebrandam, nisi sub conditione, quòd auctoritatem Pontificiam spectantia in ea ommitterentur, prout consentientibus Nationibus, omnia fuerint. Monstravi insuper ex Gestis Constantiensis Concilij, quòd Cardinales, unâ cum Regis Galliarum Ambassiatoribus iterum dissentientem fecerint interessendi Sessioni V. in qua Nationes sine matura deliberatione, & novo examine Decreta prius conclusa publicare volebant: & licet postea ad Sessionem venerint, ostendit ex Regesto, quòd ante Sessionem illam in Camera Paramentorum secretam protestationem fecerint, quòd propter scandalum evitandum ad Sessionem ibant, non animo consentiendi his, quæ audierant, in ipsa statui debere.

Hæc igitur dicto modo, vel etiam per æ-

qualium Scriptorum testimonia à Schelstrate comprobatis, sequentia opposuit Maymbourgius tract. sui hist. pag. 254. quæ unâ cum oppositis responcionibus deinceps proferemus.

Argumentum Maymbourgi.

29. Hæc igitur Author loco cit. ita argumentatur. Scio equidem, quòd super decretis illis magnæ contentiones habitæ fuerint, & quòd Cardinales sese opposuerint. Concedo quoque ipsi id, quod invenit in suo Manuscripto, & quod asserit, nunquam antea notum fuisse, & forsitan verum non est, Cardinales, & ipsos Galliarum Oratores in camera paramentorum fecisse protestationem secretam: Quòd propter scandalum evitandum, ad Sessionem ibant, & non animo consentiendi his, quæ audierant, in ipsa statui debere. Quid potest inde concludere? Hæc ibi Author ille, petens subinde, numquamne legerim historiam de aliquo conclavi, vel pervolverim librum famosum Pauli Suavis de Concilio Tridentino, in quibus refertur, quòd post magnam animorum contentionem omnes convenerint de certo Pontifice eligendo, vel Decreto in Sessionibus publicando: sic, inquit, factum est in Constantiensis Synodo: ponamus, fuisse magnas oppositonas, contellationes, protestationes secretas, & omne id, quod placuerit D. Schelstrate nos ex Manuscripto suo docere. Post hoc Cardinales, alijque omnes, qui contestati, & secretè protestati sunt, venerunt ad Sessionem V. Et sicut Spiritus sanctus unit omnium animos in Concilio, ut dici possit: Visum est Spiritui sancto, & nobis, sic postmodum duo Decreta hujus Sessionis communi sensu statuta fuerunt; prout referunt Acta, quibus D. Schelstrate nihil habet, quod ex Manuscriptis suis opponat. Sic enim in Actis legitur: Quibus articulis, sive constitutionibus lectis, Concilium eos, & eas uniformiter approbavit, & conclusit.

Responcio.

30. Emanuel Schelstrate sui præcitati tractatus Dissert. 2. cap. 2. à pag. 94. respondet in hunc modum. Apparet ex prætracto discursu, quòd D. Maymbourg non solum Basileensium sententiam de confirmandâ decretorum illorum auctoritate, sed & artem eorum in eâ contra objectiones propugnandâ, imitari voluerit. Quod, ut clarius constet, animo repetenda sunt, quæ dissertatione meâ de Basileensibus notaveram: cùm enim illi Orbi Catholico obtrudere conarentur, quòd Decreta Constantiensis Concilij summo animorum consensu, nemineque penitus discrepante, publicata fuerint, Eugenio IV. contrarium asserenti, Gesta ejusdem Synodi hæc arte objecerunt, ut verba pro se facientia asserrent, causæ verò suæ minimè faventia omitterent. Verba, quæ Basileenses pro se facientia attulerunt, indicavi, fuisse sequentia: Licet iterum major pars Cardinalium faciebat difficultatem interessendi, omnes tamen, præter infimos, venerunt ad Sessionem, præfente Rege Romanorum in Imperialibus insignijs, Pp 3 præ-